

Néhány gondolat a létkörülmények fejlesztéséről

Az OLP hadtáptörzs kollektívája

A közelmúltban számbavettük a honi légvédelmi csapatok létkörülményeinek fejlesztése terén elért eredményeket, az ezek megvalósítását biztosító, jól bevált gazdálkodási módszereket.

Megvizsgáltuk a továbbfejlődés biztosítása érdekében megoldandó feladatokat, s kialakítottuk azok eredményes végrehajtásának feltételeit, s célszerű módjait.

Az elmúlt 3—4 évben a hadtápszolgálat által biztosított területeken a létkörülmények fejlesztésében csapataink az alábbi fontosabb *eredményeket* érték el:

A személyi állomány élelemellátása terén

Megvalósították a rendelkezésükre álló pénzkeretek egyre gazdaságosabb felhasználását.

Ezt *elsősorban* állandó piacutatással oldották meg önálló gazdálkodást folytató alakulataink. Tapasztalataink szerint a legkedvezőbb piacként a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok jönnek számításba. Csapataink túlnyomó többsége az objektum közelében levő mezőgazdasági termelőszövetkezetek és állami gazdaságok közül azokkal kötöttek előnyös szállítási szerződéseket, amelyek a legválasztékosabb, legszebb, legjobb minőségű árukat a legkedvezőbb áron tudták biztosítani. A piacutató munka gyakran 3—4 termelőszövetkezettel történt tárgyalásra is kiterjedt, s így sikerült a legolcsóbb és legjobb árut biztosító szövetkezettel kötni a szerződést. Ezen túlmenően csapataink arra is törekedtek, hogy a kereskedelmi partnerek lehetőleg a katonai objektumok közvetlen közelében termelt árukat szállítsák részükre. Így lényegesen frissebb, jó minőségű, rövid úton azonnal szállított zöldséget, paprikát, paradicsomot, káposztát, gyümölcsöt stb. kaptak alakulataink.

Intenzíven fejlesztették kisegítő gazdaságaikat is. Ez az a *második* terület, amely biztosította a rendelkezésre álló pénzkeretek egyre gazdaságosabb felhasználását. Sok alakulatunk kedvező lehetőséggel rendelkezik több profilú kisegítő gazdaság működtetéséhez. E lehetőségeket jól ki is használták. Igaz, hogy a honi légvédelmi csapatoknál is még dominálnak a sertéstartó-tenyésztő gazdaságok. Emellett azonban egyre na-

gyobb az olyan alakulatok száma, amelyek az objektumaik növénytermesztésre alkalmas szabad területein kertgazdaságot működtetnek. A kertgazdaságok a viszonylag kis létszámú — 200 fő étkezési létszám alatti — alakulatok számára tavasztól őszig folyamatosan biztosítani tudják az olcsó burgonyával, salátával, uborkával, káposztával, zöldségfélékkel és egyéb áruval való ellátást. Az illetmény terhére átadott termékeket a piaci árakhoz képest lényegesen olcsóbban — önköltségi áron — adták a kertgazdaságok. A rentábilis gazdaságok hasonló eredményességgel biztosították a téli szükségletek kielégítését is. Többségük képessé vált olyan minőségű és mennyiségű zöldség, paprika, paradicsom, hagyma és káposzta megtermelésére, amelyek házi tartósításával, illetve a csapatoknál történő téli betárolásával a téli időszakban is olcsó, jó minőségű árut biztosított a személyi állomány élelemellátásához.

Évről évre növelték az illetményen felüli feljavítás egy főre jutó értékét.

Ezt a növekedést egyértelműen a kisegítő gazdaságok hatékonyságának állandó fejlesztésével érték el. Az OLP hadtáp törzse, valamint a gazdálkodó egységek és alegységek előjáró magasabbegység, egység hadtáp törzsei megkövetelték, hogy a gazdaságok csak olyan termékek termesztésével, olyan állatfajták tartásával, tenyésztésével foglalkozzanak, amelyek közvetlenül és érezhető módon elősegítik a jobb ellátást, s a legjobb minőségben, a legkisebb költségráfordítással termelhetők meg, tarthatók az adott helyen. E követelmények teljesítése eredményeként élenjáró kisegítő gazdaságaink naponta fejenként átlagosan 2,90 forint feljavítást tudnak biztosítani, s a közepes eredménnyel gazdálkodó gazdaságok is elérték a 0,64 forint értékű feljavítást.

Javuló eredményeket értek el az élelmezési szolgálatban dolgozó szakkaderek kiválasztásában és szakmai felkészítésében.

Az eredmények abban fogalmazhatók meg, hogy csapataink parancsnok hadtáphelyettesei és szervezési tisztjei jó együttműködést valósítottak meg a területi kiegészítő parancsnokságokkal és az előjáró parancsnokságok szervezési szerveivel.

Ennek nyomán egyre jobban felkészült szakács képzettségű fiatalok kerültek a konyhákra, akik a jó minőségben biztosított nyersanyagokból ízletes, bőséges, választékos ételeket képesek készíteni.

Megvalósították az önkiszolgáló rendszerű étkeztetést.

Kezdeti eredményeket értek el a kétmenüs ebéd biztosításában.

A legénységi állomány ruházati ellátása terén

Kiemelkedő eredményeket két területen értek el csapataink. Az első terület a készletek helyes kialakítása. Intézkedésünkre csapataink kialakítottak egy olyan felsőruha készletet, amely mindenkor biztosítja a katonára szabályzat szerinti kifogástalan megjelenését. E készletek megfelelő állapotban tartásához csapataink rendszeresen igénybe veszik a felsőruházat utánszínezésére biztosított lehetőségeket. Ezen készletek birtokában katonáink mindenkor jól öltözöttek.

A jó minőségű szolgálati ruha mellett létrehoztak egy feketére festett munkaruha készletet is, amely a legjobban megfelel a szolgálat el-

látásán kívül végzett, gyakran szennyeződéssel járó tevékenységekhez: konyhai kisegítő munkához, egyéb gazdasági munkához, csapatépítkezéshez. Emellett kifejezi azt is, hogy a fekete ruhába öltözött katona nem szolgálatban van, hanem mást — például munkát — végez. Ez a kétfajta ruha a 65 M kimenő ruhával a mai fiatalok természetes öltözködési igényeit elégíti ki.

A *második terület* a karbantartási feltételek javítása. Csapataink olyan feltételeket alakítottak ki, amelyek mindenkor biztosítják a személyi használatú ruházati anyagok igények szerinti karbantartását, szükség szerinti javítását. Az alegységkörletekben „karbantartó szobákat” alakítottak ki. Ezekben biztosítanak mosógépet, mosószeret, centrifugát, szárítót berendezést, elsősorban a 65 M gyakorló ruházat mosására, szárítására, vasaló és folttisztító felszerelést a felső ruházat vasalására, tisztántartására, külön finom mosószeret és mosóedényt a nylon ing, a nyári ingblúz, a zokni mosására. A katonák ezeket egyéni igényeik szerint veszik igénybe, s nagy meglepődésükre szolgál a gondoskodásnak ez a módja.

A személyi állomány egészségügyi ellátása terén

Csapataink sokoldalúan fejlesztették a gyengélkedőkön a magasabb szintű egészségügyi ellátás tárgyi feltételeit.

Az orvossal rendelkező gyengélkedőkön a repülőcsapatoknál szakorvosi, egyéb csapatainknál a körzeti orvosi szintű ellátással azonos értékű gyógykezelést biztosító gyógyszerközetek állítottak szolgálatba. A röntgenkészülékek, a rövidhullám berendezések, az EKG gépek, a kvarclámpák, solux égők rendszeres, hozzáértő használata jelentősen tovább javította a gyógyító munka színvonalát és hatékonyságát.

A hygienes helyzet kedvező alakulásának elősegítése céljából minden gyengélkedőn kialakítottunk a rendszeresített készleten felül olyan mennyiségű pizsamakészletet, amely mindenkor biztosítja a gyengélkedőre felvételekre kerülő katonák ellátását. Gyengélkedőinken kezelés alatt álló katonáink tehát a gyengélkedőn felvételezett pizsamában pihennek, köntösben, saruban mozognak, s gyógyulás után ezeket a gyengélkedőn hagyják.

Csapategészségügyi szolgálataink konkrét segítséget nyújtanak a hivatásos állomány és hozzátartozói gyógyszerekkel történő gyors ellátásához.

Távoli és elszigetelt helyőrségeinkben a távolságok miatt nagy gond a gyógyításhoz szükséges gyógyszerek beszerzése. E probléma megoldását az alábbi módon segítik elő: a leggyakrabban használatos gyógyszerfeleségekből a gyengélkedőn az átlagosnál nagyobb készletet halmoznak fel. Ebből orvosi rendelvény felmutatása esetén a gyengélkedők nyugtára kölcsönként azonnal kiadják a recepten felírt gyógyszert a hivatásos állományúaknak. Így ők, illetve családtagjaik nem kényszerülnek gyógyszerkiváltás címén éjjel, vagy nappal, téli fagyban, vagy nyári hőségben a nagy távolságra levő községbe, városba utazni. A gyógyszert másnap-harmadnap társadalmi munkában kiváltja az élelmezési beszerző, amit aztán az érdekelt hivatásos állományú a gyengélkedőre visszaad. Mivel

a panaszosok gyakran csecsemők, vagy gyermekek, a gyengélkedők csecsemő-, illetve gyermekgyógyszereket is betároltak. Így a gyermekek gyógyszerellátásában is segítséget tudnak nyújtani. Szintén a távoli és elszigetelt helyőrségekben jelentkező probléma a megfelelő létszámú egészségügyi káderállomány hiánya. Ezt úgy igyekeznek csapataink megoldani, hogy szervezőmunkával elősegítik az önként jelentkező családtagok egészségügyi felvilágosítását, illetve oktatását. E munkában részt vesznek a meglevő felcserek, s biztosítják a parancsnokok a polgári egészségügyi felvilágosító oktató központok tanfolyamain történő részvételüket is.

Az elhelyezési feltételek biztosítása terén

A rendelkezésre álló erőket, eszközöket a katonák közvetlen elhelyezési feltételeinek korszerűsítésére összpontosították.

Ennek eredményeként a hálókörletekben beépített szekrényeket helyeztek el, a széntüzelésű kályha fűtést felváltották olajkályhás tüzeléssel; a mosdókban melegvíz-bojleres zuhanyozókat alakítottak ki, villanyborotva konnektorokat építettek a falba borotválkozó tükrökkel, ivókutakat építettek; alegységenként karbantartó-szobákat alakítottak ki mosógépekkel, mosóedényekkel, szárítási, javítási, vasalási, tisztítási feltételekkel; a fegyverszobákat kék köténnyel látták el, a karbantartást ezek felkötése mellett kell a katonáknak elvégezniök; a KISZ-klubokat izléses elhelyezési anyagokkal rendezték be, esztétikusan festették ki; a kimenőruhák tárolására külön raktárt alakítottak ki; a tantermetek korszerű bútorzattal látták el.

Gondot fordítottak a hivatásos állomány munkahelyeinek otthonosabbá, kényelmesebbé tételére is. Megkezdték a legelhasználtabb bútorok cseréjét, olajkályhákat állítottak a vaskályhák helyére.

A társadalmi klubok működési feltételeinek biztosítása terén

Csapataink többsége olyan helyen látja el harci feladatait, olyan helyen él, ahol helyőrségi klub központi erőből történő építése és fenntartása nem lenne gazdaságos. A helyőrségi klubokra háruló fő feladatokat a helyőrségekben a társadalmi klubok oldják meg.

Csapatépítkezés keretében több társadalmi klubot építettek fel csapataink.

A jóváhagyott csapatépítkezési program alapján, ahol ezt az alakulatok kérték és vállalták, felépültek és eredményesen működnek a társadalmi klubok, rendszerint a tiszti lakótelepek közvetlen közelében. Az ételmezési szolgálat útján a klubok jó minőségű húst, hentesárut és egyéb romlandó élelmiszereket is biztosítanak a hivatásos állományúak családjai részére. A nagy- és kiskereskedelmi ár közötti árrés jelentős társadalmi pénzt halmaz fel, amit a családok kirándulásainak, társas összejöveteleiknek finanszírozására fordítanak. A jól kialakított és berendezett klubokat szabadidejükben szívesen látogatják és veszik igénybe a hivatásos állományúak és családtagjaik.

A társadalmi klubok szerepét töltik be az alegységeknél létrehozott és üzemeltetett KISZ-klubok. Ezek kialakításához a hadtápszervek min-

den szükséges anyagi feltételt biztosítottak, fogyasztási cikkek folyamatos utánpótlásához a szükséges szervezési segítséget megadják.

Az előzőekben vázolt eredményeinkről, s azok megoldásának módjairól azért szoltunk bővebben, hogy az érdeklődő olvasók számára vélemény-, illetve tapasztalatcserére nyújtsunk lehetőséget.

*

Befejezésül néhány gondolatot további *terveinkről* kívánunk az olvasó elé tárni.

A létkörülmények színvonala állandó növekedésének biztosítása érdekében:

— fejleszteni kívánjuk a személyi állomány élelemellátásának minőségét, elsősorban az ételek választékának bővítésével, a kétmenüs ebéd rendszeres biztosításával, valamint az alapilletmény és az éjjeli pótlék illetmény ésszerű felhasználása útján a napi négyzseri étkeztetés megvalósításával,

— növelni szeretnénk az alegységek karbantartó szobáiban a szolgáltató kapacitást, elsősorban a jól bevált eszközök számának növelésével, s további, mutatkozó lehetőségek kihasználásával,

— egységesíteni, s az élenjáró minőségű körletek színvonalára kívánjuk emelni az alegységek elhelyezési körleteit,

— növelni kívánjuk a szűrővizsgálatok eredményei alapján a gondozási munkát, erősíteni akarjuk annak hatékonyságát,

— bővíteni akarjuk a társadalmi klubok ellátmányi cikkeinek választékát, s ahol még szükséges, felépíttetjük a társadalmi klubokat.

Megítélésünk szerint a központi elgondolások és törekvések, valamint csapataink kezdeményezései egybeesnek. Egységes cselekvéssel a személyi állomány létkörülményeinek fejlesztési teendőiről a hadtápszolgálatra háruló feladatokat a következő években is eredményesen meg tudjuk oldani.